

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 29. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182480896.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

I sit fire og tyvende Aar blev Victoria Enke med sex smaa Børn, Hendes Mand havde siddet i et ganske fordelagtigt Embede, men hans gavmilde og gjæstfrie Karakter og Godtroenhed havde tildraget ham saa mange Venner, at man let kan formode, hvorledes Tilstanden maatte være for hans efterladte Enke og Børn. Han havde været daarlig nok som en ung Mand til at stole alt for meget paa et skrøbeligt Liv, hvorfor Døden pludselig overraskede ham, uden at han havde sørget i ringeste Maade for sine efterlevende. Dog alligevel kunde Victoria gjerne efter andre Enkers Exempel have forbeholdt sig saa meget, at hym kunde gjøre sin Tilstand noget taaleligere, men hun elskede sin afdøde Mands Minde alt for højt, til at hun skulde kunne taale, at han laa som en Bedrager i sin Grav. Alting blev gjort i Penge, og Kreditorerne til Punkt og Prikke betalte, saa at hun til sidst ikke beholdt det ringeste tilbage. Alt for stolt til at bebyrde nogen med Beklagelser og Anmodninger, og alt for fattig, efter Verdens Dom, til at kunne betros noget Arbejde, ernærede hun sig og sine sex Børn kummerlig og i Usselhed. Ikke en eneste af hendes Mands Venner havde hun set siden hans Død; de havde kun været Venner med hans Bord, hans Kjælder og hans Pung. Aldrig saa snart ophørte derfor Aarsagen, før end Virkningen ogsaa med ét maatte forsvinde. I denne Forfatning indgav en ond Skæbne hende den Tanke, at Talloetteriet var det Middel, som Himmelen pegede paa, for at gjøre hendes Tilstand taaleligere; hun ansaa det med Føje som en Kiste, hvori Enkens fra den daglige Fornødenhed sammensparede Skjærv er lige saa velkommen, som Kapitalistens tilsende Rigsdaler; men hun var tillige daarlig nok til at tro, at det var en for Menneskeslægten saa velgjørende Opfindelse, at Himmels 30 Velsignelse nødvendig maatte hvile derover. Hun spiller, men uheldig. Det første Tab trækker det andet, dette det tredje og flere efter sig ligesom i en sammenhængende Kjæde. Haabet om at kunne skaffe hendes elskede Børn nogen bedre Pleje formaar det over hende, som aldrig hendes egen Mangel skulde kunne drive hende til. Hun laaner, hun borger, hun udsætter det allernødvendigste, og endelig, da Kreditens Standsning og hendes yderlige Nød næsten havde bragt hende til Fortvivlelse, trækkes Lotteriet. Næppe tør hun tro sine egne Øjne; hun gjennemløber sin Seødel, sammenligner den med de udtrukne Nummere og finder, at hun har vundet en Kvaterne. Med en usædvanlig Glæde malet i hendes blege Kinder iler hun hjem. "Dyrebare smaa!" sagde hun, "ikke længere skal I lide Mangel. Eders Fader i Himmelen har velsignet mig for eders Skyld. Snart skal eders Pjalter ombyttes med varme Klæder, og eders mulne Brod med en sundere Fode. Ikke længere skal min Graad flyde for eder. Himmelen har aftørret den, og jeg skal herefter uden Kummer kunne yde den min varmeste Taksigelse, ved at danne eders spæde Hjærter til Dyden." Derpan gik hun for at hente sine Penge, men man berettede hende, at Kollektøren havde taget Flugten, uden at man vidste hvorhen eller af hvad Aarsag. Hun forføjer sig til Hovedkontoret og foreviser sin Seddel; men man svarer hende, at den slet ikke findes anført paa Kollektørens Liste, at Kollektøren var en Skjælm, der for egen Regning havde benyttet sig af Folkets Lettroenhed, hvorpaa Lotteriet har Monopolium, og at hun aldeles ingen Godtgjørelse kunde vente sig. Med en forstilt undortes Rolighed gaar Victoria hjem, omfavner stiltiende sine smaa, bader dem med sine moderlige Tnarer, anbefaler dem i sit Hjærte til Himmels besynderlige Beskjærmelse; og Dagen derefter findes liendes dode Legeme i Peblingesøen. -